

Název programu: Kulturní rozmanitost – Německo a Němci.

Autor: MgA. Sevdalina Kovářová. **Odborný konzultant** Libuše Bahenská. **Fotografie:** Spolek Zaedno, DNM, volná díla. **Ilustrace:** MgA. Sevdalina Kovářová, Maxim Kovář. **Použité zdroje:** časopis Kamarádi; www.kamaradi.eu; Wikipedie; Eurostat; Poznáváme Evropu, pracovní sešit o Evropské unii, Zastoupení Evropské komise v ČR

Anotace programu: V první části programu se děti seznámí se životem lidí jiných sociokulturních skupin formou zajímavé přednášky či formou otázek a odpovědí. Druhá část programu je interaktivní a má charakter kreativního workshopu, který vychází z tradic a kultury dané země.

Materiál byl vytvořen v roce 2019 jako součást projektu spolku Zaedno Kamarádi.

KULTURNÍ ROZMANITOST – NĚMECKO A NĚMCI

kreativní vzdělávací program

Délka programu: 90 min.

Doporučený věk žáků: 2. stupeň ZŠ.

Vzdělávací oblasti: člověk a jeho svět, člověk a společnost, umění a kultura.

Průřezové téma: multikulturní výchova.

Cíle: seznámení s Německem a s kulturou Němců. V čem jsme si blízcí a proč? Učit žáky respektovat zvláštnosti různých etnik. Upevňovat pozitivní postoj žáků vůči kulturní rozmanitosti. Rozvíjet manuální zručnost a estetické citění žáků.

Teoretická část: 40 min.

Pomůcky: počítač s internetem, pracovní listy, on-line kvíz a nahrávky rodilých mluvčích (předčítání a poslech pohádek v němčině) na www.kamaradi.eu.

Krátké seznámení s Německem. Němčina jako světový jazyk.

Praktická část: 40 min.

Pomůcky: tužka, černý fix (používejte různé tloušťky), pastelky, papír na skicování, čtvrtka bílého kartonu.

Dílna – individuální tvorba krátkého komiksu na téma Významné osobnosti Německa. Seznámení s technikou kreslení komiksu.

Závěrečné zhodnocení: 10 min.

Shrňte teoretickou část.

Vytvořte improvizovanou výstavu výtvorů.

Žáci se podělí o své zážitky – co se jim líbilo, co bylo náročné, co se nového naučili.

Materiály ke stažení na www.kamaradi.eu

(www.zaedno.org/mk-programy/multikulturni-programy-ke-stazeni):

- Metodický list
- Pracovní listy
- Fotonávody k dílně
- On-line kvíz „Co víš o Rakousku?“ a „Falešní přátelé – němčina“ (www.zaedno.org/kvizy)
- Nahrávky pohádek namluvených rodilými mluvčími (www.zaedno.org/video-audio/77-predcitane-texty/422-cteni-nemecky)

V roce 2019 realizuje spolek Zaedno za finanční podpory MHMP projekt zaměřený na děti z pražských škol. Jeho hlavním cílem je rozvoj poznání mezi cizinci, národnostními menšinami a majoritní společností. Programy projektu seznamují s tematikou multikulturní společnosti a kulturní a jazykové rozmanitosti. Více na www.kamaradi.eu.

Řešitel projektu:

Finanční podpora projektu:

Podpora projektu:

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI A ŘEŠENÍ

Úkol z pracovního listu č. 1:

Berlín

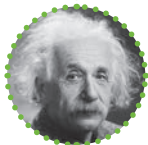
Řetězovka z pracovního listu č. 5:

Büffel / Luchs / Schlange / Elefant / Tiger / Rentier /
Rochen / Nashorn / Nilpferd / Delfin

Spojovačka z pracovního listu č. 2:

Johann Sebastian Bach

Albert Einstein

Johann Wolfgang Goethe

Ludwig van Beethoven

Michael Schumacher

Osmisměrka z pracovního listu č. 5:

J O G N I M A L F P I V O Z E Z
F D Ě H A M M E R H A I I E S Q
R E N T I E R K Ä X M F M G S E
P E M U T N X K G P E R Y N O C
A L S V H J R B C I E Q M A R Ě
P I E G B E K O D L L S X L L Ě
A D E B A G E E H H E S N H A C
G O S I V Z C S J S F B I C W H
E K T I N H E V Ü Z A Ü L S K A
I O E I S I M L K L N N P D L M
A R R E Z R Ě S L V T Ü F D E Ä
V K N I U G N I P E C A E Q O L
Ě D D R E R R K Ä N G U R U P E
U B R S K O R P I O N Ü D Ü A O
T K M M G I R A F F E K R J R N
Ö E P O L I T N A R G Q W V D Q

Doplňovačka z pracovního listu č. 3:

- 1 Německo má dvě moře. Nazývají se **Severní a Baltské moře**.
- 2 Německo se skládá ze **16** spolkových zemí.
- 3 Oficiální název Německa zní **Spolková republika Německo**.
- 4 Největší **řeky** v Německu jsou Rýn, Dunaj a Labe.
- 5 Nejvyšší hora Zugspitze (2 962 m n. m.) leží v pohoří **Alpy**.
- 6 V Německu se platí **eurem**, dříve se tam platilo markami.
- 7 V Německu žije přibližně **83** miliónů lidí.

Doplňovačka z pracovního listu č. 3:

1. ano
2. ano
3. ne

Doplňovačky z pracovního listu č. 5:

die Schlange
der Bär

Německý program

PRACOVNÍ LIST 1

NĚMECKO V KOSTCE

Spolková republika Německo

	Berlín
	euro
	němčina
	357 376 km ²
	82,9 milionu

? Kdo sestrojil první benzínový automobil?

- a) Karl Benz
- b) Rudolf Diesel
- c) Gottlieb Daimler

👍 Správná odpověď:

- a) Karl Benz

Víte, že...

🌸 Němci vymysleli automobil, benzínové a dieselové motory, inzulín, kapesní hodinky, televizi, parafín, gumové medvídky a Fantu!

🌸 nejdelší řekou Německa je Rýn, který má v zemi délku 865 km?

🌸 mezi nejvýznamnější německé autory 18. a 19. století patří Goethe, Schiller a bratři Grimmové?

Eintopf je jídlo z jednoho hrnce, kde se vaří od masa po zeleninu dohromady.

Němci rádi skládají slova, nejdelší má prý celých 79 písmen.

🌸 Podtrhněte červeně slova a názvy spojené se zeměpisem. Modře podtrhněte jména známých osob.

Věděli jste, že...

- 1 Největším německým městem a hlavním městem je Berlín se 3,4 milióny obyvatel. Dalšími velkými městy jsou Hamburk, Mnichov, Kolín a Frankfurt nad Mohanem.
- 2 Krajina Německa je velmi rozmanitá. Na severu se rozkládá pobřeží Severního a Baltského moře, na jihu se k nebi tyčí vrcholy Alp.
- 3 Nejvyšší horou Německa je Zugspitze o výšce 2 962 metrů nad mořem.
- 4 Nejdelší řekou je Rýn, který německými zeměmi protéká v délce 865 kilometrů.
- 5 Německo je nejlidnatější zemí Evropské unie. Žije zde na 83 miliónů lidí.
- 6 Německo je vlastí velkých spisovatelů, básníků a slavných hudebních skladatelů. Narodili se zde Goethe a Günther Grass či Bach a Beethoven.
- 7 Úředním jazykem Německa je němčina. Jednou ze zvláštností je psaní podstatných jmen s velkými počátečními písmeny.
- 8 Znamá tradiční jídla jsou Bratwurst (grilovaná klo-bása), Eintopf nebo Weihnachtsstolle (vánočka).
- 9 Německo bylo jedním ze zakládajících členů Evropské unie.
- 10 Německou měnou je euro, které v roce 2002 nahradilo německou marku.

🌸 Braniborská brána na obrázku je jedním ze symbolů Německa. Napište, kde se nachází.

❁ Dopište další zajímavosti Německa.

Budova Říšského sněmu v Berlíně.

Katedrála v Kolíně nad Rýnem.

Berlínská televizní věž – Berliner Fernsehturm.

Řeka Rýn, německy Rhein.

Mercedes-Benz – německá značka automobilů.

Bratři Grimmové, sběratelé lidových německých pohádek.

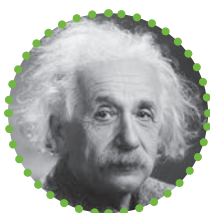

❁ Německo je rodištěm mnoha světoznámých osobností. Spoj správně obrázky a jména.

Johann Sebastian Bach

Albert Einstein

Johann Wolfgang Goethe

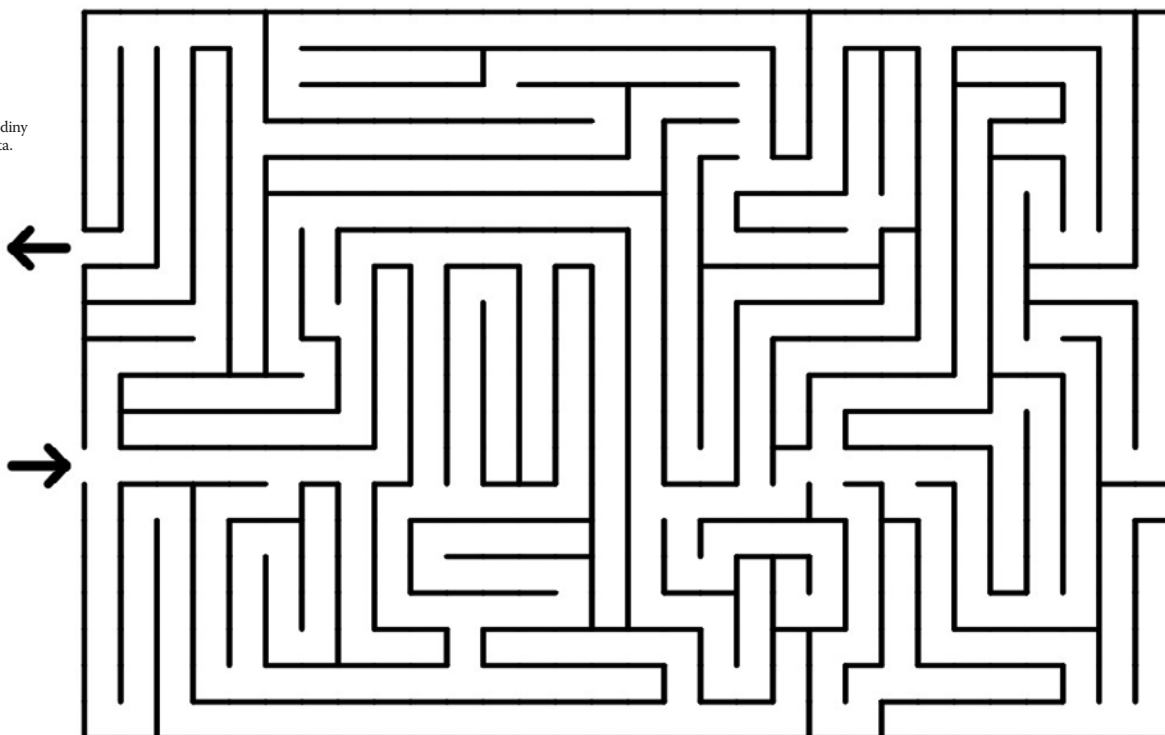
Michael Schumacher

Ludwig van Beethoven

❁ Neztraťte se v ulicích Berlína a najděte centrální náměstí Alexanderplatz.

Alexanderplatz s Weltzeituhr – hodiny ukazující čas ve stovkách měst světa.

Německý program

OMALOVÁNKA

✿ Německo se skládá ze 16 spolkových zemí. Vybarvěte je. Označte místa a města, která znáte nebo jste je již navštívili. Vyznačte hranici Německa s Českou republikou.

DOPLŇOVAČKA

✿ Doplňte chybějící texty.

- 1 Německo má dvě moře. Nazývají se a
- 2 Německo se skládá ze spolkových zemí.
- 3 Oficiální název Německa zní
- 4 Největší v Německu jsou Rýn, Dunaj a Labe.
- 5 Nejvyšší hora Zugspitze (2 962 m n. m.) leží v pohoří
- 6 V Německu se platí, dříve se tam platilo markami.
- 7 V Německu žije přibližně miliónů lidí.

NĚMECKÁ NÁRODNOSTNÍ MENŠINA V ČR

Němci byli na naše území povoláni jeho vládci již ve 12. století k tomu, aby osídlili neobydlené oblasti a aby do země přinesli řemesla. Přicházeli do země dobrovolně. Během staletí se německá komunita rozrostla natolik, že při vzniku samostatného Československa žilo na jeho území na 3,5 milionů Němců. Po skončení druhé světové války na území Československa zůstalo jen kolem 300 tisíc Němců. Spousta lidí byla vysídlena a byl jim zabaven majetek. Ti, kteří směli zůstat, museli prokázat svoji věrnost českému národu. Bylo to těžké období. Němci dokonce nesměli používat svůj mateřský jazyk. Teprve po listopadu 1989 se může německá menšina skutečně volně sdružovat.

PRAVDA NEBO NE

✿ Zakroužkujte ano nebo ne:

Němci žili na našem území již ve 12. století.

ano ne

V roce 1918 zde žilo na 3,5 milionů Němců.

ano ne

Až po roce 2005 se může německá menšina sdružovat.

ano ne

Der Fuchs und der Bock

Ein Bock und ein Fuchs gingen in der größten Hitze miteinander über die Felder und fanden, von Durst gequält, endlich einen Brunnen, jedoch kein Gefäß zum Wassers schöpfen. Ohne sich lang zu bedenken, sprangen sie, der Bock voraus, hinunter und stillten ihren Durst. Nun erst begann der Bock umherzuschauen, wie er wieder herauskommen könnte. Der Fuchs beruhigte ihn und sagte: „Sei guten Muts, Freund, noch weiß ich Rat, der uns beide retten kann! Stelle dich auf deine Hinterbeine, stemme die vorderen gegen die Wand und recke den Kopf recht in die Höhe, dass die Hörner ganz aufliegen, so kann ich leicht von deinem Rücken hinauspringen und auch dich retten!“

Der Bock tat dies alles ganz willig. Mit einem Sprung war der Fuchs gerettet und spottete nun des Bocks voll Schadenfreude, der ihn hingegen mit Recht der Treulosigkeit beschuldigte. Endlich nahm der Fuchs Abschied und sagte: „Ich sehe schlech-

terdings keinen Ausweg zu deiner Rettung, mein Freund! Höre aber zum Dank meine Ansicht: Hättest du so viel Verstand gehabt als Haare im Bart, so wärest du nie in diesen Brunnen gestiegen, ohne auch vorher zu bedenken, wie du wieder herauskommen könntest!“

Vorgetan und nachbedacht, hat manchen in groß Leid gebracht! ■

Kozel a liška

Kozel a liška šli za velkého horka, žízni Kztrápeni, palem, až konečně dorazili ke studni. Bez dlouhého přemýšlení do ní skočili, aby žízeň zahnali. Kozel skočil jako první a až poté se znepokojeně začal rozhlížet kolem a přemýšlel, jak se dostane ven. Liška ho uklidňovala a řekla mu:

„Příteli, buď klidný, vím, jak nás oba zachránit. Postav se na zadní, přední nohy vzepři o stěnu a skloň hlavu na stranu tak, abych mohla snadněji po tvých zádech vystoupat a ze studny vyskočit.“ Kozel ji poslechl.

Liška se jedním skokem dostala ze studny ven a začala se posměšně s kozlem loučit slovy: „Kdybys měl tolik rozumu jako vousů na bradě, neskákal bys do studny, aniž by ses nezamyslel, jak se dostaneš ven.“

Důvěřivost a zbrklé jednání totiž člověka do nesnází přivádí! ■

NĚMČINA V ČÍSLECH

Němčina (německy Deutsch), patří mezi západogermánské jazyky a hovoří s ní přibližně 190 milionů lidí na celém světě. Zároveň patří mezi deset nejpožívanějších jazyků světa. 94 milionů občanů Evropy má němčinu jako svůj mateřský jazyk. Němčina je úředním jazykem (v některých státech je úředních jazyků více) v Německu (80 milionů mluvčích), Rakousku (7,9 milionů), Lichtenštejnsku (31 tisíc), Švýcarsku (4,3 milionů), Lucembursku (270 tisíc), Belgii (110 tisíc) a v severní Itálii (260 tisíc). Německy dále hovoří jako svým druhým jazykem menšiny v různých zemích, např. v Česku.

Německý program

✿ Procvičte si názvy zvířat v němčině.

česky	německy
bizon	der Bison
buvol	der Büffel
delfín	der Delfin
gepard	der Gepard
gorila	der Gorilla
had	die Schlange
hroch	das Nilpferd
hvězdice	der Seestern
chobotnice	der Krake
jelen	der Hirsch
ještěrka	die Eidechse
kobra	die Kobra
krajta	der/die Python
krokodýl	das Krokodil
lachtan	der Seebär
lev	der Löwe
liška	der Fuchs
medvěd	der Bär
medúza	die Meduse
mrož	das Walross
nosorožec	das Nashorn
opice	der Affe
pavouk	die Spinne
puma	der Puma
rejnok	der Rochen
rys	der Luchs
slon	der Elefant
sob	das Rentier
šimpanz	der Schimpanse
tučňák	der Pinguin
tuleň	der Seehund
tygr	der Tiger
velryba	der Wal
vlk	der Wolf
zebra	das Zebra
želva	die Schildkröte
žirafa	die Giraffe
žralok	der Hai

OSMISMĚRKA

✿ V osmisměrce najdete všechna zvířata zde napsaná. Názvy najdeš vodorovně, svisle nebo šikmo.

ELEFANT	WALROSS	EIDECHSE
GORILLA	SEEHUND	SCHLANGE
LEOPARD	KÄNGURU	SKORPION
NASHORN	PAPAGEI	HAMMERHAI
GIRAFFE	NILPFERD	CHAMÄLEON
GAZELLE	ANTILOPE	FLAMINGO
RENTIER	SEESTERN	
PINGUIN	KROKODIL	

J O G N I M A L F P I V O Z E Z
 F D Ě H A M M E R H A I I E S Q
 R E N T I E R K Ä X M F M G S E
 P E M U T N X K G P E R Y N O C
 A L S V H J R B C I E Q M A R Ě
 P I E G B E K O D L L S X L L Ě
 A D E B A G E E H H E S N H A C
 G O S I V Z C S J S F B I C W H
 E K T I N H E V Ü Z A Ü L S K A
 I O E I S I M L K L N N P D L M
 A R R E Z R Ě S L V T Ü F D E Ä
 V K N I U G N I P E C A E Q O L
 Ě D D R E R R K Ä N G U R U P E
 U B R S K O R P I O N Ü D Ü A O
 T K M M G I R A F F E K R J R N
 Ö E P O L I T N A R G Q W V D Q

✿ Doplň názvy zvířat v němčině.

ŘETĚZOVKA

✿ Doplňte německé názvy zvířat v řetězovce, pomáhejte si slovníčkem.

B _ _ _ L _ _ _ S _ _ _ _ E _ _ _ T _ _ _ R _ _ _ _ R _ _ _ _ N _ _ _ _ N _ _ _ _ D _ _ _ _ N
 buvol / rys / had / slon / tygr / sob / rejnok / nosorožec / hroch / delfín

KOMIKSOVÁ DÍLNA

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI NĚMECKA

Co tvoříte: Krátký komiks neboli strip.

Potřebujete: tužku, černou fixu (používejte různé tloušťky), pastelky, papír na skicování, čtvrtku bílého kartonu.

Jak na to: ❶ Vyberte si jednu významnou osobnost (hudebník, umělec, vědec, sportovec, herec, zpěvák, král...), **kteřá pochází z Německa**. ❷ Přečtěte/nastudujte si něco o této osobnosti. ❸ Vymyslete a udělejte návrh nějakého výjevu ze života vybrané osobnosti ve formě stripu. ❹ Komiks nakreslete. Na čtvrtku udělejte nákres tužkou. Nákres obtáhněte černou fixou. Vybarvěte. ❺ Do komiksu umístěte nadpis, nezapomeňte ani na textové bubliny k jednotlivým panelům.

TIP: Pokud se učíte německy, zkuste v komiksu používat namísto češtiny němčinu. Pomohou dospělí, slovník nebo i Google překladač. Chyb se nebojte, těmi se člověk učí.

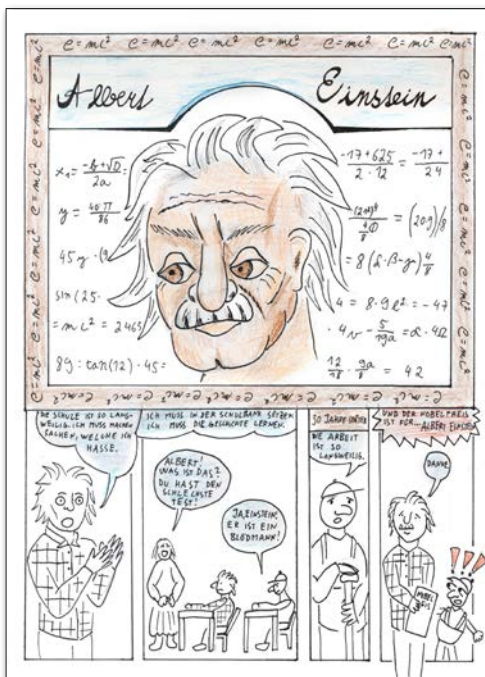

▲ Scénář a náčrtky.

► Nákres obtážený černou fixou.

► Hotový komiks

CO JE KOMIKS?

Komiks je obrázkový příběh doplněný texty. V jednotlivých rámečcích – panelech je zachycen jeden výjev z příběhu. Texty jsou většinou napsány do „bublin“, které jako by vycházely postavám z úst. Komiksy vycházejí ve formě knih a sešitů, nebo mohou vycházet v časopisech na pokračování. Někteří možná znáte Čtyřlístek – legendární český komiks pro děti, který vychází již přes 50 let a po celou dobu ho tvoří stejní autoři. Komiksy ale nejsou pouze pro děti, jsou pro mládež i pro dospělé. Možná vám něco říkají jména hlavních hrdinů, jako jsou Batman, Superman či Spider-man.

CO JE STRIP?

Strip je velmi krátký, občas černobílý vtipný komiks, sestávající pouze ze 2 až 6 políček tvořících proužek (anglicky strip). Uveřejňuje se většinou ve spodní části novinové či časopisové stránky a v současné době vychází stripů také na internetu.

Jak nakreslit komiks krok za krokem?

👍 Stanovte si téma a ujasněte si originální myšlenku vašeho komiksu – o čem vlastně bude vyprávět.

👍 Napište si jednoduchý scénář, kde určíte, kolik panelů bude komiks mít a co se bude dít v každém z nich.

👍 Dejte svému komiksu jméno. Napište texty, které přijdou do textových bublin. Rozhodněte se, jaké typy bublin budete používat.

👍 Udělejte si skici jednotlivých panelů na zvláštním papíru. Teprve pak začněte kreslit naostro.

👍 Snažte se o rychlou a jednoduchou kresbu. Stejně postavy budete muset opakovaně kreslit vícekrát a to není jednoduché.

👍 Začněte stripem, který bude obsahovat jen pár panelů a co nejméně postav. Panely, kresby a bubliny obtáhněte černou fixou (používejte různé tloušťky).

👍 Kresby můžete ponechat černobílé nebo vybarvit. Pokud kresbu naskenujete, můžete vybarvení a doplnění textů udělat na počítači.

TIP: Nepropadajte panice a u komiksu vytrvejte. Je to náročná disciplína pro superhrdiny a vy se můžete stát jedním z nich, pokud u kreslení komiksu vydržíte.